

Forårsgræs reducerer metanudledningen

Af Peter W. Mogensen
pwm@landbrugsmedierne.dk
2023 0552

Der er noget med og ved afgræsningen i foråret og forsommeren, som bidrager positivt til, at køernes udledning af metan reduceres.

Det er den foreløbige konklusion i projektet MetGraz, hvor der dels måles metanudledning på græssende køer ved AU Foulum, dels i praktiske besætninger.

Til et info-møde på en af de medvirkende bedrifter, Krogsgaard ved Randers, fortalte chefkonsulent Nicolaj Ingemann Nielsen, Seges

Foreløbige resultater peger på reduktion i metanudledningen ved afgræsning i forsommeren.

Husdyrinnovation, at der er fundet en reduktion på 12 procent i den første afgræsningsperiode. Det stemmer overens med et andet dansk forsøg fra 2023, hvor man fandt en reduktion på metanudledningen på ti procent ved afgræsning i maj.

Nicolaj Ingemann Nielsen under-

stregede, at det er foreløbige resultater, som fortsat skal gennemgå videre data-behandling.

Holland viste perspektivet

Det var et meget omtalt forsøg fra universitetet i hollandske Wageningen, som ansporede til et dansk forsøg med afgræsning og måling af metanudledning.

I Holland fandt man, at køer på døgnafgræsning udledte 30 procent mindre metan sammenlignet med køer fodret med kløvergræssensilage på stald. Men kun i de første måneder. Senere på sæsonen var der ikke en statistisk sikker forskel.

Metanmængden måles i GreenFeedere, som her er installeret i en sengebås. Foto: Peter W. Mogensen

I den første afgræsningsperiode i foråret udleder køerne mindre metan, når de kommer på græs. Foto: Peter W. Mogensen

Det samme viser de danske data, påpegede Nicolaj Ingemann Nielsen.

Det er endvidere værd at bemærke, at den store reduktion ved det hollandske forsøg blev fundet ved døgnafgræsning, imens man i Danmark indtil videre kun har målt på køer, som fik suppleringsfoder ved siden af afgræsningen.

Hvorfor køerne udleder mindre metan, når de græsser det spæde forårsgræs, ved man ikke med sikkerhed. Men blandt hypoteserne er, at græsset har et højere indhold af sukker, at fibre er hurtigere omsættelige, der er mindre NDF, og kløverandelen kan også spille ind.

På Krogsgaard bemærkede Nicolaj Ingemann Nielsen, at køernes udledning ligefrem steg i juli. Men det kan formentlig forklares med, at man på bedriften løb tør for rapsfrø, som også har en metanreducerende effekt.

Angstprovokerende forsøg

På AU Foulum har man også gennem-

MetGraz

- I projektet måles enterisk metanemission fra malkekøer, som afgræsser. Der vil også blive indsamlet data på metanemission fra malkekøer i etablerede økologiske landbrug.
- Projektpartnere er Aarhus Universitet, Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Seges Innovation, Center for Frilandsdyr, Arla Foods og Danish Crown.

ført forsøg med måling af metanudledning hos græssende køer. Det første af sin slags i snart 20 år, bemærkede Mogens Larsen, seniorforsker ved Institut for Husdyr- og Veterinærvidenskab.

- Det var lidt angstprovokerende som forsker at lade foderet blive til, imens forsøget kørte. Normalt er alle input kendte og beskrevet, men her foregik det hele i real tid, sagde han.

På Foulum forsøgte man med 45 holsteinkøer, som var delt i tre grupper

med hver sit forsøgssetup. 15 køer blev på stald, hvor de fik første slæt kløvergræsensilage. 15 køer afgræssede om dagen og fik første slæt om natten, og de sidste 15 køer gik på døgnafgræsning.

På holdet med døgnafgræsning blev der hentet 15 kilo tørstof i afgræsning per ko per dag i løbet af den ni uger lange forsøgsperiode, og hertil fik køerne fem kilo tørstof tilskudsfoeder i GreenFeeder og malkestald.

Hvordan og om afgræsningen påvirkede metanudledningen, var det for tidligt at sige noget om til info-mødet. Men Mogens Larsen genkendte udfordringerne med at få køerne til at besøge GreenFeederne, som også Nicolaj Ingemann Nielsen har erfaret.

- Nogle køer vil ikke, og det må vi nok bare lære at acceptere, sagde han.

På Foulum-forsøget fandt man, at afstanden til GreenFeederen spiller ind, for de dage, hvor køerne græssede langt væk, opsøgte de GreenFeederen i mindre omfang.

Lars Jørgensen viste GreenFeederen frem til et arrangement i forbindelse med projektet MetGraz. Foto: Peter W. Mogensen

Valset korn lokker køerne til vigtige metanmålinger

Køerne skal lokkes med tilskudsfoder for at gå i GreenFeeder, som måler udledningen af metan.

Af Peter W. Mogensen
pwm@landbrugsmedierne.dk
2023 0552

Hver femte dag skal mælkeproducent Lars Jørgensen, Krogsagergaard ved Randers, forbi GreenFeederen i stalden med valset korn.

Besætningen på 75 RDM årskøer deltagere i projektet MetGraz, hvor køernes udledning af metan måles i løbet af afgræsningsperioden. Det er, når køerne puster ud i GreenFeederen, at udådningsluftens indhold af metan, brint og CO₂ måles, men køerne går ikke derind uden lokkemad.

- Vi bruger valset korn, og det har fungeret fint. Men der har været en tendens til, at køerne har besøgt GreenFeederen færre gange i sensommeren, hvor de hellere ville være ude på marken. Det samme har vi set med besøgslysten til malkebobotten, hvor vi

har haft lidt flere hentekøer sidst på sæsonen, fortæller Lars Jørgensen.

Tidligt i afgræsningsperioden gik køerne i GreenFeederen to gange om dagen, og frekvensen er faldet til 1,5 nu.

Bidrag til at blive klogere

Lars Jørgensen var ikke svær at overtale, da initiativtagerne til projektet spurgte, om han ville lægge besætning og bedrift til.

- Det er jo afgørende, at vi sænker ud-

Bedriften

- 77 årskøer
- 9.623 kilo mælk leveret til mejeri med 4,85 procent fedt og 3,76 procent protein
- Høj sundhed
- Driver 143 hektar plus 30 hektar dyrkningsaftaler med lokale planteavlere

ledningen, og vi vil gerne blive klogere på, hvad afgræsning betyder for køernes udledning, fortæller han.

GreenFeederen optager to sengebåse og kræver som nævnt hyppige genopfyldninger af tilskudsfoder. Herudover bidrager den mest med spænding om, hvor meget køerne udleder.

Ikke statisk

På Krogsagergaard græsser køerne i skiftefolde, og Lars Jørgensen lægger ikke skjul på, at der er udfordringer forbundet med afgræsning.

- Vi skal hver dag tage stilling til, hvordan græsudbuddet er, og hvordan vi skal tilskudsfodre ved siden af. Det er jo slet ikke statisk som vinterfodringen, og det gør målinger af køernes metanudledning interessant, fordi der er flere variable. Vejr, vind, græskvalitet med mere spiller jo ind på, hvad køerne får ud af græsningen, siger Lars Jørgensen.